

Manifest van de Amsterdamse nacht

*Voorstellen voor een beter
nachtleven*

Inleiding

Het nachtleven is van groot belang voor Amsterdam: Het is een volwaardige speler in de lokale economie. Goed nachtleven versterkt Amsterdam. Dat komt ten goede aan het vestigingsklimaat voor studenten, expats, jonge professionals en creatieve geesten. Het nachtleven is daarnaast een verrijking voor Amsterdam als toeristische trekpleister en als dé broedplaats voor nieuwe ontwikkelingen op het gebied van kunst, cultuur en *industrial design*. Daarnaast zijn er succesvolle projecten opgezet op het NDSM terrein en club 11, die publiek uit heel Nederland en Europa naar Amsterdam haalden. Ook het gebied bij metrostation Overamstel wordt goed benut. Ook op andere plekken in Amsterdam Noord, West en Oost zijn zulke gebieden te vinden. Het zijn vruchtbare voedingsbodems voor creatief nachtondernemerschap.

Maar het kan beter. Amsterdam moet zijn potentie als 'Capital of Cool' optimaal benutten. D66 presenteert daarom het Manifest van de Amsterdamse nacht, met voorstellen voor een beter, veiliger en gezonder nachtleven.

Het vestigingsklimaat van de stad

Amsterdam moet een aantrekkelijke plaats zijn om te wonen. Basisvoorzieningen als goed onderwijs, een hoogwaardige gezondheidszorg, een gezonde woningmarkt en een veilige en groene buurt zijn hierbij essentieel. De aantrekkelijkheid wordt bovendien versterkt door een bruisend uitgaansleven. Mensen willen in een stad gezellig in de kroeg kunnen zitten, kunnen dansen en een goed feest kunnen geven. Naast het plezier dat een aantrekkelijk nachtleven biedt, levert het ook duizenden arbeidsplaatsen in de horeca, en banen in creatieve beroepen op het gebied van licht- en geluidstechniek op. Tegelijkertijd is het nachtleven als subcultuur een belangrijke speler in de ontwikkeling van kunstdisciplines in onze hoofdstad. Ze fungeert bovendien als aanjager en als facilitator van de creatieve klasse die van levensbelang is voor het verder ontwikkelen van de kenniseconomie in Amsterdam. Die zogenaamde *creatieve klasse* laat zich niet eenvoudig aan een stad binden. Hoogwaardig nachtleven draagt in positieve zin bij aan het vestigingsklimaat dat deze vaak hoger opgeleide arbeidskrachten voor langere tijd kan binden aan de stad.

Nachtleven in kwaad daglicht

D66 constateert dat het nachtleven ondanks deze belangrijke bijdragen toch vaak in een kwaad daglicht wordt gesteld. In de politiek is vooral aandacht

voor de minder fraaie kanten van het nachtleven, en niet voor de enorme kansen en mogelijkheden. Ondernemers vechten tegen de publieke opinie en worstelen met regelgeving en een wantrouwende overheid. De belangrijkste clubs uit de jaren negentig zijn dicht. Amsterdam is inmiddels de toppositie in Europa kwijtgeraakt aan Berlijn en Barcelona.

Waar in het buitenland jaloers wordt gekeken naar grote dansfeesten als 'Sensation' of 'Dirty Dutch', worden ze in Nederland – ook in Amsterdam – met argwaan bekeken. Dit terwijl deze feesten feitelijk bijzonder veilig zijn en aan hoogwaardige eisen voldoen. Ook worden deze feesten vaak bezocht door een heel uiteenlopend publiek. Op de dansvloer bestaan verschillen niet meer. De *dancescene* is ook wat diversiteit betreft een succesverhaal. Veel politici lijken dit echter niet te willen zien.

Ook is er te weinig aandacht voor de meer *underground* uitgaanswereld. De gemeente steunt volop creatief ondernemerschap bij daglicht, maar steun voor ondernemerschap in de nacht is niet of nauwelijks voorhanden. De Westergasfabriek is oorspronkelijk omgevormd tot nachtlocatie om deze creativiteit te stimuleren, maar is inmiddels ten onder gegaan aan het geweld van commerciële belangen. Organisatoren van feesten klagen steen en been dat het nauwelijks mogelijk is innovatieve concepten toe te passen, omdat er bargaranties moeten worden afgegeven die soms oplopen tot wel 40.000 euro. Daarnaast is het verplicht de beveiligingsorganisatie van de

Brouwerij 't IJ

Brouwerij 't IJ werd in de zomer van 2009 als één van de twee cafés beboet voor het aanwezig hebben van mensen die staand hun biertje nuttigen. De regel is ooit gemaakt om uitwaaiing van het terras bij Hoppe op het Spui te kunnen tegengaan. Maar Brouwerij 't IJ heeft een eigen terras, op enige afstand van de openbare weg. Er staat bovendien een heg tussen. Daar komt nog bij dat de brouwerij om 20:00 's avonds sluit. Er was dus op geen enkele wijze sprake van overlast. Toch kreeg de brouwerij een officiële bestuurlijke waarschuwing. Er werd 'handhavend opgetreden'.

exploitant in te huren. Deze kosten moeten eerst worden terugverdiend voordat er ruimte ontstaat voor ongeremde creativiteit. Deze verstikkende commerciële kaders zijn de doodsteek voor creativiteit: één geflopt feest kan de doodsteek zijn voor een organisator. Risico's worden dus niet snel genomen en organisatoren zijn geneigd op safe te spelen. Deze reflex zorgt voor vervlakking van het aanbod, en die vervlakking is op zichzelf al weer schadelijk voor het imago van Amsterdam als innovatieve stad: een DJ en een bar zijn in elke grote stad te vinden.

Door de gemeente vastgestelde sluitingstijden passen niet bij Amsterdam. Het leidt tot een rare paradox: Aan de ene kant is Amsterdam de stad die zich muzikaal heeft ontwikkeld tot de *'dance capital'* van de wereld, maar aan de andere kant kent de stad een strenger openingstijdenregime dan

Groningen. Door de vroege sluitingstijden ontstaan er sneller onveilige situaties. Daarnaast biedt de politie te vaak weinig soepelheid bij de 'leegloop' van een feest. Zo zijn er voorbeelden waarbij politieagenten vijf minuten na de reguliere sluitingstijd bij een club al controleren of alles ten einde is.

Een ander probleem is het vinden van geschikte ruimte voor het organiseren van feesten. De panden in het Centrum zijn enorm gewild. Maar nieuwe, innovatieve ondernemers kunnen de huurprijs nauwelijks betalen. Daardoor blijven concepten als alleen biertjes tappen en harde muziek draaien over – want snel winstgevend – maar dat zorgt ook voor vervlakking van het aanbod. Dat doet Amsterdam geen goed. Een rijk uitgaansleven heeft ook aandacht voor de grote diversiteit aan leeftijden, muziekmaken en scènes.

Het beleid ten aanzien van het alcohol- en drugsgebruik verdient ook verbetering. Het repressieve beleid van de gemeente met preventief fouilleren en gerichte zoekacties met honden is er deels verantwoordelijk voor dat er op een onveilige wijze drugs worden gebruikt. Kamikazegebruik, het innemen van een (te) grote hoeveelheid drugs net voordat je naar een feest gaat om het risico gepakt te worden kleiner te maken kan gevaarlijke gevolgen hebben.

D66 vindt dat dit anders moet. Net als activiteiten in het daglicht moet de overheid in de nacht zorgen voor duidelijke regels en goede randvoorwaarden om te ondernemen. Maar – net als bij daglicht – moet de overheid ook zorgen voor een positief klimaat waarin ondernemerschap en creativiteit wordt gewaardeerd en ruimte krijgt. In Amsterdam mag dat wel met wat meer enthousiasme. Juist in de stad als Amsterdam, de kleinste metropool ter wereld, moeten mensen van allerlei pluimage hun plek kunnen vinden. Het hart van het tolerante, vrijzinnige en spannende Amsterdam stopt niet met kloppen tussen 0:00 en 6:00.

Voorstellen voor een beter nachtleven

1. Vrije sluitingstijden

Een van de manieren om onveiligheid en overlast in en rondom uitgaansgebieden te voorkomen is het instellen van vrije sluitingstijden.

In horecaconcentratiegebieden is het een goed idee om de sluitingstijden vrij te geven. Dit is gunstig voor onder andere de veiligheid en het terugdringen van overlast in de directe omgeving van drukke uitgaanspleinen. Het

probleem met de huidige sluitingstijden is dat iedereen in een keer buiten staat. Een geleidelijke uitstroom zorgt voor minder overlast op straat, een geleidelijke en dus rustigere uittocht uit het centrum en de horecaconcentratiegebieden. De stad en de stadsdelen moeten hierin maatwerk leveren. Zo kan er verschil zijn tussen het Leidseplein en Buitenveldert. Stadsdelen moeten ook de bevoegdheid hebben om bepaalde clubs de sluitingstijden vrij te geven. Zo hoeven niet alle sluitingstijden in West worden vrijgegeven, maar is het begrijpelijk om voor Club 8 een uitzondering te maken.

Daarnaast moet er praktisch worden omgegaan met de regels rond de 'uitloop' van een feest. Dat betekent dat de overheid in ieder geval handhavend optreedt in het geval van overlast, maar de uitloop van een feest in een nachtclub met rust laat als er geen ordeverstoring plaatsvindt. Bovendien kan een wat soepeler houding juist helpen bij het voorkomen van overlast of opstootjes. De overheden moeten hier praktische afspraken over maken met ondernemers.

2. Een loket voor nachtondernemers

Nachtondernemers moeten met al hun vragen over en aanvragen voor vergunningen bij één gemeenteloket terecht kunnen.

In de meeste Amsterdamse stadsdelen zijn ondernemershuizen actief bij het ondersteunen van ondernemers. Deze verenigingen helpen startende en groeiende ondernemingen bij de uitdagingen waarvoor zij zich soms zien gesteld. D66 wil dat er in de ondernemershuizen meer specialisme komt voor ondernemerschap in de nacht, met alle informatie over vergunningen, procedures en processen die nachtondernemers nodig hebben voor het starten van hun onderneming.

3. Maandelijks overleg met nachtlevens

De verhoudingen tussen de politiek, de politie en het nachtlevens loopt vaak te stroef. Vooroordelen, misverstanden en irritaties dragen niet bij aan een dynamische stad. D66 wil dat er maandelijks overleg plaatsvindt tussen vertegenwoordigers van het nachtlevens met politie en politiek om een brug te slaan tussen de dag en de nacht.

4. Underground en de stad

De gemeente heeft met haar project broedplaatsen plekken in de stad gecreëerd waar creativiteit van bijvoorbeeld kunstenaars ongehinderd door

financiële overwegingen zijn plek kan vinden. D66 wil dat ook het nachtleven een plek krijgt in het programma voor de broedplaatsen, met een eigen broedplaats voor de nacht.

Met een speciale broedplaats voor het nachtleven kunnen ook gewaagde, innovatieve nieuwe concepten worden uitgevoerd, zonder dat de financiële lasten gelijk als een molensteen om de nek van de ondernemer hangen. De gemeente moet hierin ondersteunen door een geschikte ruimte te vinden waarin de ondernemer niet gelijk wordt geconfronteerd met de financiële lasten die samenhangen met het afkopen van de baromzet.

Ook zou de gemeente ruimhartiger ontheffingen moeten geven voor tijdelijke feesten in tijdelijk lege ruimtes. Juist in bedrijfspanden en parkeergarages die zich vaak wat verder van woongebied bevinden, gecombineerd met een regelluw klimaat, kan creativiteit zich ten volle ontwikkelen.

5. Een veilig uitgaansleven

Een goed nachtleven is ook een veilig nachtleven. Naast het tegengaan van discriminatie en misdragingen tegen meisjes en vrouwen moet de politie toezien op een veilig verloop van de nacht.

Het bewaken van de veiligheid op straat is 's nachts iets anders dan overdag. Daar zijn goed getrainde agenten voor nodig. Dat zijn agenten die weten hoe je omgaat met voor de nacht specifieke problematiek. Ervaren en getrainde agenten kunnen opstootjes, en negatieve gevolgen van alcohol en drugsgebruik op tijd helpen voorkomen. Dat is bevorderlijk voor de veiligheid en de sfeer. Er moet dus een speciale nachtlevendivisie met ervaren agenten komen, die vooral 's nachts op de drukke uitgaanspleinen, of bij grote evenementen overdag, ingezet kan worden komen. Binnen de veiligheidsdriehoek die de burgemeester vormt samen met de korpschef en de officier van justitie kunnen afspraken gemaakt worden over het extra opleiden van agenten in het herkennen van en omgaan met verschillende soorten middelen.

Het Amsterdamse homo-uitgaansleven is de afgelopen jaren opgeschrikt door een aantal geweldsmisdrijven tegen homo's. D66 vindt dat onacceptabel. De politie moet homofob geweld nauwkeurig registeren en slachtoffers aanmoedigen om daadwerkelijk aangifte te doen van verbaal en fysiek geweld. Daders moeten effectief worden opgespoord. Daarnaast wil D66 intolerantie bij de kern aanpakken. Op de meeste Amsterdamse scholen wordt geen les meer gegeven in seksuele diversiteit, zoals homoseksualiteit, ook al zijn ze hiertoe verplicht. Door een voorstel van D66 in de Tweede

Kamer worden de eisen aan deze scholen nu verscherpt.

6. Nuchter in extase

Gebruik van alcohol en softdrugs gaat meestal goed. Overmatig drank- en drugsgebruik kunnen echter ook tot problemen leiden, niet alleen voor de gebruiker, maar ook voor de omgeving. Vooral overmatig alcoholgebruik leidt dikwijls tot agressie en overlast. D66 zet in haar drugsbeleid in op het zo klein mogelijk houden van de schade aan de volksgezondheid. Repressie is daarbij vaak geen oplossing, maar juist onderdeel van het probleem.

De gevolgen van overmatig alcoholgebruik verdient het meeste aandacht. Alcoholgebruik blijkt immers de belangrijkste bron van geweld en overlast. Samen met de Amsterdamse horecaondernemers moet een aanpak voor drankmisbruik worden vastgesteld, om overlast te voorkomen.

Om goed zicht te houden op de markt van het drugsgebruik dient er een kwalitatieve drugsmonitor te komen. Daarin moet worden onderzocht wat het effect van repressie van de ene drug heeft op de groeiende populariteit van een andere drug. Zo kan het werkelijke effect van beleid beter worden vastgesteld en mogelijk bijgesteld. Er moet ook aandacht worden besteed aan de specifieke scènes waar specifieke drugs meer worden gebruikt. De uitkomsten moeten leidend zijn in het beleid van de politie.

Voorlichting speelt een belangrijke rol. Bij grote feesten moet er worden ingezet op informatievoorziening over de werking en de risico's van de verschillende drugs. Combinatiegebruik met alcohol verdient daarbij extra aandacht. Een van de mogelijkheden hiertoe is het ondersteunen van de organisatie Unity voor het informeren van uitgaanspubliek bij feesten, in nachtclubs en op de bekende uitgaanspleinen. Daarnaast moet het weer mogelijk worden om met een eenvoudige test een snelle, grove scan te laten toen van Xtc-pillen in het uitgaansleven. Dit kan de bulk aan vervuilde pillen eruit halen. Daarnaast moet het volledig testen van Xtc-pillen bij het Jellinek worden gestimuleerd.

Naar voorbeeld van het Londense 'Safer Clubbing'-manifest wil D66 een Amsterdamse variant met overzichtelijke informatie over het uitgaansleven in Amsterdam, de do's en don'ts, en voorlichting over middelengebruik. D66 wil dat er met name aan toeristen goede voorlichting wordt gegeven over drank- en drugsgebruik. Informatiefolders in meerdere talen, waaronder Frans, Engels, Spaans en Duits moeten actief worden aangeboden op plaatsen waar jonge toeristen vaak komen (zoals hotels en jeugdherbergen).

7. Zorg voor een divers uitgaansleven

Een bruisend uitgaansleven is per definitie divers. Er moet dus volop ruimte zijn voor verschillende muzikscenes en leeftijdsgroepen. Het uitgaansleven richt zich nu vooral op mensen tussen de 18 tot 35 jaar. Ook voor oudere nachtbrakers moet het nachtleven aantrekkelijk blijven. Om meerdere redenen is het van belang ook jongeren onder de 18 van een goed uitgaansleven te voorzien. Met name voor de groep tussen 12 en 16 zijn er vaak onvoldoende voorzieningen om uit te kunnen gaan, waardoor er sneller gekozen wordt om op straat te gaan hangen. Levendige buurtcentra, school en sportactiviteiten in de avond, frisfeesten maar ook de aanwezigheid van een bioscoop in de buurt (bijvoorbeeld in Osdorp) kan een aantrekkelijker avondleven voor jongere jongeren creëren.

8. Amsterdam en de wereld

Wie durft te zeggen dat het nachtleven belangrijk is voor Amsterdam moet daar ook naar buiten toe voor staan. Het erkennen van de waarde van het nachtleven als belangrijke toegevoegde kracht voor het vestigingsklimaat in Amsterdam betekent veel voor ondernemers, bezoekers en toeristen. Het Amsterdamse nachtleven is één van de kwaliteiten van Amsterdam. Jonge mensen die in Amsterdam kunnen komen werken zullen daar mede voor kiezen door het gevarieerde en kwalitatief goede aanbod van ontspanning in de nacht.

Amsterdam moet dit uitdragen in haar beleid voor Citymarketing. Amsterdam is meer dan alleen een museumstad met een mooie grachtengordel. Amsterdam is een stad gebouwd op palen én de gedachte dat vrijheid en creativiteit een groot goed is. Dat vertaalt zich in het nachtleven. Ook Amsterdam als Gay Capital moet daarbij een belangrijke positie innemen. Daarom wil D66 dat er in het beleid voor Citymarketing, onder andere in het programma van I Amsterdam meer aandacht komt voor het nachtleven in Amsterdam als een van de *unique sellingpoints* van onze stad. Ook de landelijke overheid moet in de Holland Promotie Amsterdam neerzetten als uitgaansstad van wereldklasse.

Ageeth Telleman, lijsttrekker D66 Amsterdam

Boris van der Ham, Tweede Kamerlid D66

Duncan Stutterheim, directeur/oprichter ID&T